



- În perioada 5-7 mai 2017, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a participat la **conferința internațională** cu titlul: *Present and Past. Contemporary and Historical Perspectives in the Anthropological Study of Religious Life* [Prezentul și trecutul. Perspective contemporane și istorice în studierea antropologică a vieții religioase] organizată de Grupul de Cercetare a Etnologiei Religiei „Est-Vest”, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet (Departamentul de Etnografie, Institutul de Științe Umaniste, Academia Științifică din Ungaria). [Peti Lehel](#) a susținut o prezentare cu titlul *Religious transformation and migration in a Roma community in Moldova* [Schimbare religioasă și migrație într-o comunitate romă din Moldova] în care a analizat patternurile de migrație ale unei comunități rome din Moldova, precum și rolul conversiunii la religia penticostală în practicile de migrație.
- Luni, 8 mai 2017, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a fost invitat la **emisiunea Tonul Zilei** (Hangoló) a redacției de limba maghiară, Radio România Cluj. Tema emisiunii a fost prilejuită de Ziua Mamei (7 mai), discuția s-a centrat asupra stereotipurilor și prejudecăților cu care se confruntă persoanele de etnie romă, mai ales femeile rome. Discuția a avut scopul de a promova un discurs public neutru care să contribuie la realizarea incluziunii sociale a romilor. [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) i-a avut ca interlocutori pe redactorii István Ambrus și Márton Varga-Mihály. Mai multe detalii vedeți [aici](#).
- În perioada 9-11 mai 2017, a avut loc la Praga (Cehia), **conferința internațională *Shaping Identities / Challenging Borders. Photographic histories in Central and Eastern Europe*** [Modelând identitățile/ Provocând granițele. Istorii fotografice în Europa Centrală și de Est], organizată de către Institutul de Istoria Artei - Academia de Științe a Cehiei, în colaborare cu Liber pro Arte (Varșovia) și Universitatea Humboldt (Berlin). Evenimentul a reunit cercetători și curatori interesați de identificarea și prelucrarea colecțiilor de fotografii istorice, dar și de utilizarea fotografiei ca suport în cercetarea socio-umanistă. Scopul conferinței a fost acela de a reflecta modul în care contextele locale influențează producția, diseminarea și receptarea fotografiei în Europa Centrală și de Est, precum și corespondența transnațională a acestor practici. În cadrul evenimentului, [Anca Filipovici](#) (cercetător ISPMN) a susținut **prezentarea *National identity coping with ethnicity. Images of interwar Romania in Iosif Berman's photography*** [Identitatea națională și etnicitatea. Imagini ale României interbelice în fotografia lui Iosif Berman], în cadrul unui panel intitulat *National Identity, Ethnic Difference and Photographic Trends* [Identitatea națională, diferențe etnice și tendințe fotografice]. Prezentarea a analizat modul în care fotograful evreo-român a captat și reprodus elemente de construcție a identității naționale, chestionând valoarea etnicității și a dublei identități într-un stat național multiethnic.

Mai multe detalii despre acest eveniment puteți vedea [aici](#).

-
- În perioada 9-12 mai 2017, [Peti Lehel](#) și [Jakab Albert Zsolt](#) (cercetători ISPMN) au participat la **conferința internațională** cu titlul *2nd Finnish-Estonian-Hungarian symposium. Departure and Arrival: Migratory Processes and Local Responses from Ethnographic and Anthropological Perspective* [Cel de-al 2-lea simpozion finlandez-estonian-maghiar. Plecări și sosiri: Procese migratorii și răspunsuri locale din perspectiva cercetărilor antropologice] organizat de Asociația Etnografică din Ungaria, Muzeul Etnografic din Ungaria și Asociația Etnografică „Krizsa János” cu participanții din Estonia, Finlanda, Ungaria și România. Cercetătorii ISPMN au susținut o prezentare comună cu titlul *Migration and ethnicity at the Romanian Czechs* [Migrație și etnicitate la cehii din România], în care au analizat aspectele socioculturale ale etnicității cehe în contextul migrației masive în Cehia. Tot la această conferință, [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) a avut o prezentare individuală cu titlul *Migration and the reshaped Csángó identity*, în care a analizat schimbările etnicității ceangăilor din Moldova în contextul migrației pe termen lung.
- În perioada 12-13 mai 2017, [Bokor Zsuzsa](#) (cercetător ISPMN) a fost invitata **Sesiunii plenare de deschidere a conferinței interdisciplinare a doctoranzilor** intitulată **Falii, rupturi, discontinuități** organizată de Facultatea de Litere a Universității Babeș-Bolyai. **Prezentarea** cu titlul *Un film mut care ne vorbește. Campanii medicale în Transilvania interbelică* a analizat discursurile asupra igienei și a sănătății țăranului de după Primul Război Mondial, modul în care s-a format o nouă imagine a țăranului sănătos, iar prin analiza unui film de propagandă medicală s-au trecut în revistă elementele principale ale discursului eugenist de după război.
- În perioada 13-14 mai 2017, a avut loc primul Forum Român de Pace organizat de PATRIR - Cluj, în parteneriat cu mai multe instituții, organizații și asociații din România și străinătate, care activează în domeniul incluziunii și coeziunii sociale, a combaterii discursului de ură, a discriminării de gen și alte inegalități, a menținerii păcii și de mediere a conflictelor. ISPMN a fost partener instituțional al acestui eveniment, participând cu prezentări în sesiunea "Incluziunea socială a comunităților marginalizate de romi - politici și intervenții". Au fost prezentate rezultatele **proiectului SocioRoMap** (www.socioromap.ro) de către Adina Rebeleanu (coordonator componentă Mediatori sanitari, CCRIT), Alina Silian (coordonator componentă de cercetare calitativă ONG, CCRIT) și [Stefania Toma](#) (cercetător ISPMN). În cadrul sesiunii a fost prezentat și proiectul Pata-Cluj de către managerul de proiect, Gabriella Tonk.
- Mai multe informații puteți găsi pe pagina [conferinței](#) și [aici](#).
- În perioada 17-21 mai 2017, a avut loc la Cluj-Napoca **Congresul anual al Uniunii Federative a Naționalităților Europene (FUEN)**. Temele generale ale congresului au fost problemele de care sunt preocupate minoritățile europene și lansarea campaniei de strângere de semnături pentru Inițiativa Minority SafePack, care are ca obiectiv lărgirea protecției minorităților în UE. Subiectele particulare s-au axat pe contribuția minorităților naționale autohtone, moștenirea culturală europeană, practicile autonomiilor național-culturale, provocările din Europa Centrală și de Est, precum și la modernitatea și inovația în comunitățile minoritare. Din partea ISPMN au participat [Horváth István](#) (președinte ISPMN), cu o prezentare din perspectivă istorică și sociologică a comunității maghiare din Transilvania și [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN), care a vorbit despre moștenirea culturală a minorităților turcă și tătară din Dobrogea (România) și contribuția lor la cultura națională.

Mai multe informații sunt disponibile pe pagina [evenimentului](#).

- **Sâmbătă, 20 mai 2017**, în Aula Magna a Universității Babeș-Bolyai din Cluj a fost prezentat **volumul Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére** [Poarta de aur. Studii în onoarea lui Vilmos Keszeg], editat de [Jakab Albert Zsolt](#) și Vajda András și apărut la Editura Asociației Etnografice "Krizsa János" din Cluj. Volumul conține mai multe studii semnate de cercetători ISPMN: Peti Lehel: *Migráció és az etnicitás politikája: a moldvai csángók esete* [Politica migrației și a etnicității: cazul ceangăilor din Moldova, pp. 305-319], [Jakab Albert Zsolt](#): *Homo memor. A 19-20. századi (lokális) emlékezőskultúra szerkezete* [Homo memor. Structura culturii memoriale (locale) din secolele XIX-XX, pp. 401-418], Könczei Csongor: *A székiek, a koreográfus, a helytörténészek, a kultúrpolitika és a többiek... Gondolatok a kolozsvári Posta mögötti táncolás jelenkori eseményeiről* [Sicani, coregraful, istoricii locali, politica culturală și ceilalți... Gânduri despre evenimentele de dans din spatele Poștei Centrale din Cluj, pp. 507-516], și Fosztó László: *Herobrine legendája: a folklór újabb határain* [Legenda lui Herobrine: la noile granițe ale folclorului, pp. 947-951]. Mai multe detalii despre eveniment puteți vedea [aici](#).

Rezumate:

[Jakab Albert Zsolt](#): ***Homo memor. A 19-20. századi (lokális) emlékezőskultúra szerkezete*** [*Homo memor. Structura culturii memoriale (locale) din secolele XIX-XX*]. Studiul prezintă cercetarea culturii memoriale clujene din secolele XIX-XX. Analiza enumeră ocaziile, spațiile și tipurile de evenimente ale culturii memoriale, care au fost motivele și elementele de conținut care au determinat festivitățile comemorative, care au fost spațiile fizice ocupate sau expropriate de către experiența comunitară, care au fost strategiile retorice și narative ale acțiunilor memoriale și festivităților comemorative. Pe lângă instituții, este importantă și prezentarea acelor persoane care au jucat un rol determinant în formarea culturii memoriale locale, deoarece ca specialiști (Keszeg) sau gardieni (Giddens) ei au fost cei care au organizat și au supravegheat festivitățile comemorative.

[Peti Lehel](#): ***Migráció és az etnicitás politikája: a moldvai csángók esete*** [Politica migrației și a etnicității: cazul ceangăilor din Moldova]. Studiul prezintă studiul de caz al unui sat ceangăiesc din Moldova (Valea Seacă) procesele de etnicizare apărute în condițiile migrației economice, respectiv formarea identității ceangăiești în contextul migrației, acaparând tot mai multe conținuturi etnicizate, referindu-se și la fundalul tendințelor de italianizare a ceangăilor din Moldova. Autorul consideră că experiența migrației creează o ambivalență în tendința de asimilare a ceangăilor la națiunea română. Pe de o parte, a rezultat apariția unei identități de ceangău înzestrate cu noi semnificații (în contextul migrației, catolicismul asociază noi valențe culturale, sisteme de valori și norme de conduită), pe de altă parte, în timpul sejurului în străinătate migrația împinge o parte a muncitorilor sezonieri ceangăi în rețelele de muncitori sezonieri români, ceea ce duce la accelerarea schimbului lingvistic.

[Könczei Csongor](#): ***A székiek, a koreográfus, a helytörténészek, a kultúrpolitika és a többiek... Gondolatok a kolozsvári Posta mögötti táncolás jelenkori eseményeiről*** [*Sicani, coregraful, istoricii locali, politica culturală și ceilalți... Gânduri despre evenimentele de dans din spatele Poștei Centrale din Cluj*]

În anii 1960, 1970 spațiul din spatele clădirii Poștei Centrale din Cluj era un loc de întâlnire al tinerilor din comuna Sic (județul Cluj). În fiecare joi și duminică după-amiază locul devenea pentru tinerii care lucrau în oraș un fel de „promenadă urbană”. Aici se întâlneau, se relaxeau și de foarte multe ori cântau și dansau, ținând un fel de casă de dans popular în aer liber, în centrul orașului Cluj. Studiul de față analizează nu numai istoria acestui fenomen care a avut un loc aparte în istoria recentă a orașului, ci mai ales revitalizarea obiceiului, promovată de politici culturale maghiare contemporane. De asemenea, studiul prezintă și dezbaterile despre denumirea locului iscată în cadrul comunității maghiare din oraș.

[Fosztó László](#): ***Herobrine legendája: a folklór újabb határain*** [*Legenda lui Herobrine: la noile granițe ale folclorului*]

Legenda lui Herobrine s-a născut în ultimii ani printre jucătorii Minecraft, care este un joc pe calculator gen 'cutie de nisip'. Conform acestei legende există o entitate necunoscută care bântuie prin joc și intervine în moduri destructive în lumea virtuală, dar și în cea reală a jucătorului. Versiunea canonică a legendei face legătură între Herobrine și fratele mai mic al lui, Notch (creatorul jocului), care, după cum se spune, ar fi decedat. O primă interpretare a narativei se impune ca o istorie cu fantome. În acest scurt articol autorul face o reinterpretare a legendei ca un rezumat concis pentru viziunea comunității de jucători Minecraft (gameri) asupra lumii și ca un exemplu în ceea ce privește rolul narațiunilor folclorice pentru generațiile următoare.

- **Miercuri, 24 mai 2017**, pe pagina web a **proiectului MigRom** au fost **publicate prelegerile conferinței finale** a proiectului care a avut loc la Manchester în perioada 18 - 20 ianuarie 2017. La conferință au participat membri ai echipelor de cercetare din cele 5 țări partenere (Regatul Unit, Franța, Italia, Spania și România), alți specialiști din Europa și din lume, precum și autorități locale din regiunea Manchester. Din partea ISPMN au fost prezenți membrii echipei MigRom România: [László Fosztó](#), [Stefánia Toma](#) & Cătălina Tesăr precum și [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN). Toate prezentările (20) au fost înregistrate și pot fi vizionate online pe pagina proiectului și sunt distribuite pe YouTube. Materialul înregistrat poate fi vizionat aici.

Prezentările cercetătorilor, [aici](#): [László Fosztó, Stefánia Toma & Cătălina Tesăr](#); [Remus Anghel](#).

- **În luna mai** a apărut, în revista *Ethnologia Balkanica*, un articol semnat de [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN), intitulat *Memory and Identity Construction in Turkish and Tatar Communities in Dobruja (Romania), during the communist period*.

Studiul analizează dinamicile identitare în cazul a două comunități etnice din România, cea turcă și cea tătară. Din punct de vedere cronologic, cercetarea se concentrează asupra perioadei comuniste, cu scopul de a identifica felul în care s-au reflectat schimbările politice, economice și sociale ale perioadei, asupra structurii identitare etnice și religioase, a turcilor și tătarilor din Dobrogea, pentru a ne extinde treptat asupra evoluțiilor identitare de după 1990. Pe baza analizei calitative, studiul identifică tiparele memoriei perioadei comuniste, tipurile de relații și atitudini create în raport cu regimul vremii, alături de evoluția autoidentificării și heteroreprezentării turce/tătare, generate de principalele repere identitare: etnie, religie, origini, limba maternă și tradiții, atât în cadrul societății socialiste, cât și după căderea comunismului.

Articolul a apărut în volumul 19/2016 al revistei *Ethnologia Balkanica*, disponibilă [aici](#).

- **În luna mai 2017**, a apărut la [Editura ISPMN](#) volumul semnat de **Bodó Csanád**, intitulat: *Nyelvi ideológiák és különbségek* [Ideologii lingvistice și diferențe]. Volumul discută aspectele teoretice ale ideologiilor lingvistice în trei contexte sociolingvistice care au devenit subiecte importante în cercetările empirice, atât în forurile academice cât și în forurile mai populare, datorită construcțiilor diferențelor lingvistice. Diferențele lingvistice sunt proiecții discursive ale inegalităților sociale, și, ca atare, sunt mijloace de delimitare ale unor grupuri minoritare, identificate ca fiind *diferite* din punct de vedere lingvistic. Întrucât această carte are ca scop o critică a construirii și a menținerii diferențelor (lingvistice), se discută următoarele „minorități”: vom vorbi predominant despre limba maghiară din Moldova - despre așa-numiții ceangăi - populația din nord-estul României; dar, pentru a explora mai larg contextul, se discută, de asemenea, ideologiile care abordează limbajul femeilor și al romilor, băieșilor din Ungaria, precum și diferențele dintre limba maghiară vorbită în Transilvania și cea din Moldova.
- **Luni, 5 iunie 2017**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat la atelierul de experți organizat de Institutul "Tom Lantos" în cadrul Seriei Evenimentelor de Vară ITL și a susținut prezentarea intitulată **Identitate socială, memorie colectivă și reconciliere în societatea maghiară contemporană**. Atelierul a avut loc la sediul Institutului "Tom Lantos" (Budapesta). Prezentarea de deschidere a fost susținută de prof. Arie Nadler, de la Universitatea din Tel Aviv și a avut titlul: **Reconciliere: depășind vinovăția și victimizarea** [Reconciliation: Moving Beyond Guilt and Victimhood]. Prelegerea a prezentat cadrul teoretic și conceptual al psihologiei sociale cu privire la competiția pentru statutul de victimă (competitive victimhood) și procesul de reconciliere. Ceilalți participanți au propus studii de caz sau aplicații ale acestui cadru conceptual din perspectiva propriilor discipline. Au mai vorbit: Gergely Romsics, istoric, [László Fosztó](#), antropolog social, Nemes Csaba, artist vizual și Ibolya Fekete, regizor de film. Prezentările au fost urmate de dezbateri cu tinerii cercetători prezenți la Seria Evenimentelor de Vară ITL. [László Fosztó](#) a vorbit despre recente conflicte dintre maghiarii și romii din secuime, și despre reprezentarea lor în mass-media din România și Ungaria. Mai multe detalii puteți vedea aici iar albumul foto [aici](#).

- **Vineri, 2 iunie 2017**, [Remus Anghel](#) (cercetător ISPMN) a participat la Universitatea Ruhr-Bochum (Germania) la **seminarul de cercetare** „Mobilitatea Transnațională de muncă și drepturile de muncă în Europa”. În cadrul seminarului, cercetătorul ISPMN a susținut o prezentare exhaustivă a evoluției migrației din România și a unora dintre consecințele cele mai importante pentru societatea românească. În a doua parte, a analizat relația dintre migrația transnațională, migrația de întoarcere și inegalitatea socială.

- **În perioada 15-16 iunie 2017**, în cadrul *Zilelor Academiei Clujene* a avut **loc conferința națională** *Trepte ale instituționalizării cercetărilor de cultură tradițională*, organizată de Institutul Arhiva de Folclor a Academiei Române, filiala Cluj Napoca. În cadrul conferinței, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a susținut **prezentarea** *Minoritățile musulmane din România și cercetarea lor*. În prezentarea sa, cercetătoarea a vorbit despre componența comunității musulmane din România: comunitatea autohtonă, istorică, formată din punct de vedere etnic, din turcii și tătarii din zona Dobrogei și musulmanii stabiliți în România, în urma imigrării relativ recente din diferite state ale Orientului Mijlociu. A doua parte a prezentării a fost dedicată stadiului actual al cercetărilor despre minoritățile de religie musulmană din România, subliniind principalele teme cercetate până în prezent, perspectivele de abordare care predomină literatura problemei și care sunt lacunele și dificultățile metodologice în acest domeniu de cercetare.

- **În perioada 19-23 iunie 2017**, [Adriana Cupcea](#) (cercetător ISPMN) a realizat un stagiul de cercetare în Arhiva Consiliului Național pentru Studiul Arhivelor Securității (CNSAS), în cadrul proiectului ISPMN, *Monografia minorității tătare*. Au fost consultate o serie de dosare pe teme: *naționalitatea turco-tătară și problema musulmană*. Cercetarea constituie un stadiu preliminar de pregătire a unui studiu mai amplu asupra situației comunității musulmane din Dobrogea în perioada comunistă.

- **Luni, 26 iunie 2017**, [Stefánia Toma](#) și [László Foszto](#) (cercetători ISPMN) au participat la **seminarul de cercetare** organizat de către Cristina Raț la Departamentul de Sociologie al Facultății de Sociologie și Asistență Socială, UBB. Invitatul seminarului a fost dr. Cătălin Berescu, iar tema prezentării a fost: ***Cum putem număra ghetourile? Identificarea cartierelor de romi din municipalitățile din România*** [How many ghettos can we count? Identifying Roma neighbourhoods in Romanian municipalities]. Această analiză este bazată pe cercetarea *Spațializarea și rasializarea excluziunii sociale*. Constituirea socială și culturală a "ghetourilor țigănești" în România în context European, coordonată de prof. Enikő Vincze. În cadrul seminarului, participanții au dezbătut diferitele abordări metodologice și conceptuale, precum și utilizarea terminologiei referitoare la comunități vulnerabile și sărace în politicile publice. Mai multe detalii despre cercetare puteți vedea [aici](#).

- **În perioada 28 iunie - 1 iulie 2017**, s-a desfășurat **conferința anuală a NECS** European Network for Cinema and Media Studies [Rețeaua europeană pentru studii de film și media] la Universitatea Sorbonne Nouvelle (Paris). În cadrul conferinței, [Virginás Péter](#) (cercetător ISPMN) a participat cu o **prezentare** despre experiența participării la festivalul de film într-un cadru post-fenomenologic, respectiv la workshop-urile grupului de lucru Film festival Research Group.

- În ultimul număr al revistei internaționale open-access *NECSUS - European Journal of Media Studies* a apărut **articolul** semnat de [Virginás Péter](#) (cercetător ISPMN) intitulat ***Romanian and Hungarian film cultures at the Transilvania International Film Festival***. În cadrul textului, autorul analizează fenomenul TIFF și legătura dintre creațiile de film maghiar și românesc. Articolul poate fi consultat [aici](#).

- A apărut **articolul** lui [Peti Lehel](#) (cercetător ISPMN) în jurnalul de peer-review *Ethnographia* (128./1., 137-154.). Titlul articolului este *Nyelvi keveredés és új identitás egy moldvai csángó településen* [Confuzie lingvistică și noua identitate la ceangăii din Moldova]. [Peti Lehel](#) a analizat procesele de etnicitate dintr-un sat ceangăiesc, cu o atenție deosebită asupra legăturii dintre uzul limbii și modelarea etnicității.

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.